

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban élve:
1 évre 18 h.
6 hónapra 10 h.
3 hónapra 6 h.
Egyes szám ára 1 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivételként
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 8.
A szerkesztőség kátratók részére
adására vagy megőrzésére sem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalában intézendők.

XIII. évfolyam 123. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 május 30.

Királyunk békeajánlata.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból távirat-
tozzák: A Tijd értesítése szerint IV. Károly király legközelebb Orosz-
országnak előnyös békeajánlatot tesz a monarchia valamennyi szövetségesének hozzájárulásával.

Kik lesznek Stockholmban? Egy orosz miniszter és a franciák is.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik:
Szkobelev orosz miniszter értesítette a holland skandináv bizottságot,
hogy az itteni értekezleten részt kíván venni és legközelebb Stockholmba
érkezik.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség kö-
vetkező jelentést közli: A francia szociálista nemzeti tanács egyhangulag
elhatározta, hogy küldöttségileg képviselteti magát Stockholmban. A
küldöttség olyan értelmű béke elkészítésén dolgozzék, amely megfelel az
orosz kormány által kifejezett békealapnak.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik:
Holnap a magyar szociálista küldöttekkel tárgyalnak. A program:
semmiféle annexió, a nemzetiségekkel való igazságos bánásmód (!?)

Adler Viktor osztrák szociálista Stockholmba érkezett. Nagy ün-
nepélyességgel fogadták az orosz, osztrák, bolgár, amerikai, holland, dán,
svéd szocialisták. Branting nagy beszédet mondott arról, hogy az ellen-
felek kölcsönös megismerkedése eloszlatja a félreértéseket.

Az orosz front nem akar offenzívát.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A
frontküldöttek kongresszusának határozata az, hogy a fronton levő
orosz katonák nem támogatnak olyan intézkedést, mely offenzívát
célzó. A háborút sürgősen be kell fejezni annexió nélkül.

A Manchester Guardian jelenti: Cecil lordnak az orosz mun-
kásbizottság békét kívánó határozatára mondott rozsaló szavai nagy
visszatetszést keltettek Péterváron. A tényleges helyzet szerint
Oroszország helyzete kritikus, minélfogva a békeprogram nem lehet
árulás, hiszen nincs szó különbékéről. De nem lehet tovább harcolni
a becsületese béke reménye nélkül.

Meghíusult his rajtaütések Nyugaton.

Berlin, május 29. A nagytábornok-
his jelenti:

Nyugati harotér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábor-
nagy hadserege. A Wytshaele-hajlásban
a tüsharc tegnap fokozódott. A Lebasse-
csatornánál és egyes szakaszokon a Scharpe
mindkét oldalán is élénk volt a tüserégi
harc. Az angolok felderítő előretörései mind-
két ponton meghíusultak.

A német trónörökös hadserege.
A nap folyamán általában csekély volt a
harci tevékenység. A franciák éjszaka a Hur-
table-majornál és a Vaulero-malom mellett
rajtaütéseket kíséreltek meg, amelyek, bár
árkaink éber védőrségének, meghíusultak.

A Champagneban a Pöhl hegy keleti
lejtőjén új árkaink ellen előretörő francia
támadást visszavertünk.

Albrecht württembergi herceg had-
serege. Lényeges esemény nem volt.

Keleti harotér.

A harci tevékenység az utóbbi napok-
ban az arcvonal több szakaszán fokozódott.
Orosz román támadásokra el vagyunk kés-
szülve.

Macedóniai front.

A Cserna-hajlásban feléledt a tüze-
vékenység. A Vardar nyugati partján bol-
gár előrsők több angol századot vissza-
verték.

Ludendorff, első főparancsnok.

Tüntetés a háboru ellen.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónk-
tól.) Berlinből jelentik: Párisban szombaton
40000 sztrájkoló munkás és munkáéő tün-
tetett a háboru és az élelmiszerhiány
ellen.

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar-nyomda r.-t.

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

augusztus elsején megnyillik.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-
intézet, könyvkötészet és üzleti
könyvgyár üzemét megkezdte.

Interurbántelefon 49.

Nagyplac-tér. Kugler ház.

Egyes szám ára 12 fillér.

A politikai válság.

József királyi herceg bizik a kibontakozásban. Zichy kabinetalakítása. Lukács új tervezete. Új választások?

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt József királyi hercegtől a következő sürgönyt kapta:

„Magvsyok győződve, hogy hamarosan bekövetkezik a politikai kérdésekben a kedvező megoldás. Ma este állomáshelyemre utazom.”

Badenből jelentik: Ma délelőtt gróf Zichy János és báró Jósika Samu jelent meg kiballgatáson a király előtt; ő felsége holnap fogadja Wekerle Sándort.

Ő felsége Lukács Lászlót is fogadja. Valószínű az a hír, hogy a munkapárt új kormány alakulása esetében a Ház sinónki állását Tisza Istvánnak tartja fenn. Az új kormány jelöltjére fog szavazni a párt.

Zichy János grófnak a király felajánlotta a kabinetalakítást. A fennálló nehézségekre tekintettel Zichy a megbízást elhárította.

Bécsi politikai körökben a hét folyamán a király a következőket fogadja: Wekerle, Berzeviczyt, Návayt, Serényit s végül Tisza jelenik meg újabb kiballgatáson. Az új miniszterelnököt a jövő hét közepén nevezi ki a király. A Neue Freie Presse szerint Lukács Lászlót is fogadja a király. Lukácsnak választójogi javaslata van, amely a király és Tisza álláspontját áthidalná. Ezzel áll a király elé Lukács. Ha ez a kísérlet se sikerül, kisebbbéli kormány alakul, amely azonnal kiírja a választásokat.

Burlán lemondásáról szóló, már cáfolt hír Bécsben egyre terjed. Utódjának Hohenzoln herceget, berlini nagykövetségünket és Tarnovszki grófot, volt amerikai nagykövetségünket emlegetik.

Tisza visszajön!

Zichy József gróf v. b. t. t. nyilatkozata.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Zichy József gróf v. b. t. t. volt kereskedelmi miniszter a válságról ezeket mondotta egy tudósítónak:

— Az a hosszánna amelyet bizonyos ellenségi körök intonálnak Tisza bukásának öröme, egyenesen undorító. A Tisza kormány lemondása nem az ellenség sikere, hanem csak és osztrák politikai körök meleskedése, amelyek azt szeretnék, hogy a Lajthán túl, Magyarországon simulékonyabb kormány lenne, mint a Tiszáé volt. Nem tetézett nekik az a megérdemelt vezető szerep, amelyet Magyarország mindinkább kezdett elfoglalni Tisza befolyása következtében. Nemsokára elkövetkezik újból az idő

hogy Tisza politikája jut újra uralomra, mert más nem is jöhet.

Návay előtérben.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Lukács László három ízben jelentkezett

József királyi hercegnél és volt nála kihallgatáson. Munkapárti és ellenségi körökben általában fáznak az új választások kiírásának gondolatától s itt lép előtérbe Návay Lajos személye, akit a szempontból minden oldalról támogatásnak egy közös akciónak.

Minden olasz támadást visszavertünk.

14.500 a foglyok száma.

Olasz harctör. Budapest, május 29. (Hivatalos.) A nyugodt pünkösti vasárnap után az Isonzó csata tegnap harmadszor lángolt fel. Az ellenség új, nagy támadó hulláma ismét főleg a vodicei magaslatok és a Monte Santo ellen irányul. Az olaszok rohama délből északi szárnyunk ellen kezdődött, délután azonban hatalmas bevezető ágyutüz után az előbb említett egész szakaszra kiterjed. Több ízben elkeseredett közelharcra kerül a sor, amely az éjszakán át is tovább tombolt. Különösen heves volt a küzdelem a 653-as számú hegykup körletében.

Arcvonalunk az ellenség minden erőfeszítésével szemben egész kiterjedésében acélkeményen helyt állott. A 9-ik, 24-ik és 77-ik gyalogezredek különösen kitüntették magukat. Görztől északkeletre az ellenség megkísérelt rajtaütésének visszaverése alkalmából 200 olaszot fogtunk el.

Jaminatól délre tegnap délelőtt ismét négyszer tört az ellenség állásaink ellen, amely alkalommal nagy véres veszteségein felül foglyokban 15 tisztet és 800 főnyi legénységet veszített.

A tizedik Isonzó-csata kezdete óta beszállított foglyok száma 14.500-ra rug.

Karintiából és Tirolból nincs jelenteni való.

Délkeleti harctör. Budapest, május 29. (Hivatalos.) Változatlan. *A vezérkar főnöke.*

Támadásra készülünk.

Keleti harctör. Budapest, május 29. (Hivatalos.) Az ellenség tüzéségi tevékenysége az arcvonal számos pontján fokozódott. Egyes szakaszokban visszavertünk orosz felderítő osztagokat. *A vezérkar főnöke.*

Az új orosz alkotmány.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: Oroszországban az alkotmányozó gyűlést június 20-ára összehívták.

Brazília is háborút üzent Németországnak.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Havas jelentés Rio-de-Janeiróból: A kongresszus elfogadta a német-amerikai háborúhoz való csatlakozásra vonatkozó javaslatot. Az elnök ennél fogva felhatalmazást kapott, hogy megtehesse a semlegesség megszűnéséből folyó és szükségessé vált összes intézkedéseket.

Kürthy báró lemondása.

Budapest, május 29. (Saját tudósítónktól.) Kürthy Lajos báró, a Közélemezési Hivatal elnöke lemondott. Utódául Szerényi Józsefet, a volt államtitkárt jelölik. Kürthy báró a következőket jelentette ki:

— Igaz, hogy a lemondást felajánlottam. Állásom bizalmi állás. Amíg új kormány nem jön, helyemen maradok. Az új terméstről való intézkedés késik. A gabonaárakat addig nem szabályozhatom, míg a terméstről megközelítő képet nem kapok.

Tavaszi újdonságok minden cikkben megérkeztek!

Selyem szövetek, bársonyok, gyapjuszövetek, mosó kelmék, csipkék, diszek, szallagok. Új modellek: Blousok, kabátok, köppony és Jouponokban. Kesztyűk és hacinyák, gyermekruhák, kötények ágy és fehérneműekben. Szőnyeg és függöny nagy választékban. Női ruha varrodámban legelőgásabb costömök és ruhák készülnek, méltányos árban.

CZILLÉR IMRE nagyáruháza.

Hős honvédhadapródaink emlékünnepe.

A honvédhadapródiskola imponáns épülete mögött, szabadszón növő fáktól körülvett térségen áldozott egész Nagyvárad társadalmának hősei halálban elveszett hadapródiskolai növendékek emlékének. Akik elesetek, az intézet növendékei voltak, s a bajtársak kegyeltes érzése áldozatképpen felmutatta az 6 emléktűket a nagyváradai társadalomnak.

E esemény keretében ott szerepelt mindenki, akiben a nemzet nagygyátevő háláérzete él és lélekszik. Az iskola növendékei tanárikara Tóth Sándor alezredes, iskolaparancsnok vezetésével, akinek gondolata formálta ki ezt a megható és szívbesurranó kegyeltes ünnepséget, ott volt a teatvériakola küldöttsége Pécsről, Kovács Sándor őrnagy, Szmodics Béla százados 3 hadapródiskolai növendékekkel, s Nagyvárad társadalmának minden számottevő tagja. Ezer ülőhelyet készítettek és az ünnep kezdetén a megjelent meghívottak száma jóval felülhaladta az ezret.

Előkelőségeink közül ott láttuk gróf Szechenyi Miklós dr. megyéspüspököt, Radu Demeter dr. g. kath. püspököt, Mangra Vasul g. kei. érseket, Lákán Lajos dr. üllőstáblai elnököt, Sztaniszlavszky Adolf dr. főügyészt, Csiffra Kálmán dr. főispánt, Rimler Károly polgármestert, Lukács Udön polgármester helyettesét, Ember Géza táblabíró, a vár megye részéről Gyöngyösy István dr. megyei tb. főügyészt, Nagy Márton főszolgabíró, Hiemesch Erőgyes, az O. M. B. igazgatója, Németh István pénzügyigazgató, Siegler Konrad honvédelmi tábornagy, Kornhaber Adolf altábornagy, állomásparancsnok, Csécsi Nagy Imre ezredes lovastandárparancsnok, Papaszécs Viktor ezredes, Obrincsik István ezredes, Thury Kálmán dr. az ügyvédi kamara elnöke, Semetka L. Udön igazgató.

A szabad térségen oldalt állott a színpad, amelyen az elragadó előadások folytak. Az ünnepséget Tóth Sándor alezredes vezetésével Molnár László főhadnagy, Kozári Gyula plebános, Vermes Béla százados és Orbán Sándor fővivőmester rendezték sok tapintattal, érzékkel, szinte tökéletességgel. Senkinek nem volt oka panaszra, mindenki jól látott, helyén volt s lelkesedhetett. Napmentes időben, 4 órakor kezdődött az ünnepély, így senkit se zavart a szembetűző nap. Hat óráig tartottak az előadások s az a két óra a csodálkozásnak, műélvezetnek, meghatottságnak, gyönyörködésnek és lelkesedésnek is a két órája volt. S emellett minden magyar nyelven ment, még a parterri tornát is földszinti-tornának jelezte a műsor.

Scharf Károly gyakorlott vesztésével adta elő a honvédszereket Kéler Rákóczi nyitányát. Utána Kozári Gyula honvéd plebános „Bevezető”-jét adta elő egy erős hangú, férfias növendék nagy intelligenciával, sok érzéssel. Lázár Pál IV. éves növendék volt ez. A hazafias érzés erejétől áthatott s történelmi emlékeinkkel gazdagon megtámogatott bevezető így hangzik:

Az üszögi erdő minden bokrán megcsillant a harmat — írja s költő; az öreg fák lombjain keresztül nyilalt a napsugár, hogy homlokodon csókolgasson — anyacsók helyett a pécsi diáksereget, amikor a gyász-emléktű, honunk temetőjére — Mohácsra indult.

Igy indultatok ti is elődeink Szent László városából, s mi alma mater-ünnepünk ifju, tíf-

zes, magyar lelkek forró szenvedelmével... megvédeni a Kárpátok vérel cemen-terezt gránitsíkláit — a király, és hon-szeretet minden gránitnál szilárdabb ércfalát állítván kebletekben Éjserak és Dél vad hordái elé.

Akkor 400 éve és most 1914—15—16-ban így szóló eskütök.

„Engedelmeskedem; — zászlómat el nem hagyom; — el nem árulom; — vérem hullásával védelmezem; — harcok végéig lehelletemig; — utolsó csepp véremig; — zászlómért, királyomért, hazámért... Jézusom nevéért.”

Es véretek — ezt a tüzes, forró, drága magyar vért ontottátok a hazáért!

Igy esküszünk mi is ma és holnap, ha hív a csaták trombitája. Esménnyé: örök symbolummá lesz előttünk és a jövőendő nemzedék előtt: hőbe és lelkünkbe véve s ti eszmétek és győzelmeink emlékeje. Tisztelegve és áhítattal állunk meg példátok és emlékművetek előtt. Tudjuk, érezzük, eszménnyé tüzesedtet át bennünk Tyrtaeusnak lángszózata:

Sehonnai bitang ember, ki ha kell halni nem mer; kinek drágább rongy élete, mint a hazá becsülete... Ha lehull a két karunk is, ha mindnyájan elveszünk is: Előre!

A tapsvihár frenézise verte fel a figyelő lombok csendjét, amely alig akart lecsillapodni. Utána sikerült szabadszereket mutatott be Orbán Sándor honvédfővivőmester növendékei. Osodálatos, mit tud produkálni 380 honvéd apród testi ügyességére.

Sikerülten szavalta Rankay József IV. éves növendék Sik Sándor kötetmenyét: A Vér Himnuszát és nagy tetszés volt a jutalma.

Az iskolai és szabadvívás után az ünnepély fénypontja következett. Jókai Mór „A szigetvári vértanúk” című színművéből a hadapródiskola néhány növendéke Bihari Ákos mesteri rendezésével előadta Zrínyi esküjét.

A jelmezeket a Szilgigeti színház kölcsönözte, a hazafias érzés erőteljessége a szívek mélyéből kelt. Zrínyit Csányi Sándor alakította sok erővel, Szelmét Pisztray Géza, Juratics Miklóst Toldy Szabó György, a többi szerepeket adták: Lukács György, Strolnák Jenő, Rankay József IV. éves növendékek, Füzesséry István II. éves növendék s néhány néma szereplő. Rendezés, előadás, az esküjelenet magasztossága, csoportjelenetek s az érzés hazafiasága a hatalmas nézősereget megragadta s elragadta. Legszébb sikert aratta Bihari Ákos, a legnagyobb tetszésre lelt az előadó ifjuság művészi képességeivel — vitézi tulajdonságaival.

A hadapródiskola énekara gyönyörűen énekelte el Huber Károly Nemzeti zászlónc című dalát. Vermes Béla százados tanította be s az énekművészetben az ifjuság épűgy jeleskedett, mint előbb a testi kultúrában.

A honvédszereket „Zrínyi Miklós” operából adott elő részleteket tetszés mellett, majd a torna és szertorna műtávirnyok szerepek nagy értmet a körönségnek, amely a testi ügyesség minden jelét megtapsolta. Végül a hadapródok sivatolása gyönyörködtette a megjelenteket, akik elismerték, hogy a hadapródok kiképzése mintaszertű, hazafias érzésük teljességében kifogástalanok, lelkileg és testileg egyformán és kiválóan képzetek,

modoruk, izlésük megfelel annak, amit tőlük vár a magyar közepostály s a magyar társadalom.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület választmányi-és közgyűlése.

Tegnap kedden délelőtt tartotta a Biharmegyei Gazdasági Egyesület közgyűlését Olasz Elemér egyesületi elnök elnöklété alatt. Jelen voltak: dr. Karácsonyi János, Ruffy Pál, Száhlender Károly, Erős Zoltán, Cserecsky József, Bleyer Lajos, Saékely Sándor, Imrik László, Jancsó Lajos, Kasztl Sándor, dr. Molnár Imre, Berényi Sándor, Wertheimstein Alfréd, Reismann Mór, Piacsek Sándor, Inca Lipót, Hodós Derső tamásfalai főintéző és Kállai Sándor kisgazda.

Az elnök elnök mindenképp fűdvő-szölte a megjelent tagokat, majd a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Molnár Imrét és Jancsó Lajost kérte fel.

Ezután az elnök előterjesztette a földmívelésügyi miniszter leiratait a gyümölcs-fák ültetésének előmozdítása tárgyában.

Székely Lajos hegyközségi elnök javaslatot nyújtott be egy gyümölcsfaiskola létesítése tárgyában. A javaslatot elfogadták és egy bizottságot küldenek ki, hogy tegyen intézkedéseket a faiskola tervének megvalósítására.

A felállítandó állami ménes tervének kidolgozására szintén egy bizottságot alakítottak, amely erre néve kidolgozott javaslatot fog az igazgató választmányhoz benyújtani.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület június 10-én tartandó gyűlésére az igazgatóválasztmány Olasz Elemér egyesületi elnököt és Zathureczky Istvánt küldte ki.

Biharmegye alispánja az igazgatóválasztmányhoz átiratol intézett, hogy a be-rettőnyjafai országos vásár időtartamának megváltoztatása tárgyában mondjon véleményyt.

Ezután az 1916. évről szóló titkári jelentés ismertetésére került a sor, mely után Ruffy Pál igazgatóválasztmányi tag az elnök elnöknek köszönetet mondott buszó működéséért és kérte, hogy az igazgatóválasztmány köszönetét a jegyzőkönyvbe vessék be.

Az 1916 évi pénztári jelentést olvassák ezután föl, mire a felmentvényt a péntárosnak és kezélnék megadták.

A számadás az 1916 évről 10721 korona 90 fillér tiszta hasznot mutat föl. Az egyesületi vagyon 194300 korona 81 fillért tesz ki.

Az elnök javaslatot tett, hogy az egyesület a VI. ik hadikörszönből 20.000 koronát jegyezzen, a javaslatot elfogadták.

A tavaszi vetéshez az egyesület a mezőgazdák közt 550 mázas tengerit és 100 métermázas kölest osztott ki.

Elhatározták ezután, hogy fölterjesztést intézzenek a miniszteriumhoz, hogy a cséplési időre szükséges benzín és ecetmennyiséget utalják ki mielőbb.

Dr. Molnár Imre indítványt terjesztett elő, hogy a szőlők, valamint a mezőgazdaságok műszükségletére beszerzésére az elnök tegyen előterjesztést, hogy a gazdaságok szükségletét minél olcsóbban elégíthessék ki, Ruffy Pál a Manila kéveket kötelek beszerzésére tett előterjesztést.

Uj tagokul az egyesület a következőket vette föl: Ifj. Mabler György (Siter) alapító tag, rendező tagok: Lakatos Gyula, Schenker Endre, Szeszich Elek, Istvánffy Sándor, Bessenyei Zoltán, Lakatos Antal (Köröspe-terd), Löwi Mór, Schwartz Lajos birtokosok, Felt István (Oláhapáti), Pogány János, Karácsonyi József kisgazdák.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Jegyezzünk hadikölcsönt!

Közeledve a dicsőséges békehez, amelyet mi katonák vérünkkel és Isten segítségével biztos kiküzdünk, adassék meg nekünk bőségesen az otthonvalók elengedhetetlen, áldásos támogatása. Ezt kéri a Kárpátok hűséges őrei.

Harcér, 1917 május 12.

József főherceg,
vesérezredes.

Ha nem jegyzünk néhány milliárdot — magunknak, majd annál többet kell jegyeznünk — ellenségeinknek!
Leonzóli hadsereg, 1917 május 11.

Boroevics,
vesérezredes.

A Szigligeti színház tagjainak hadikölcsön-jegyzése.

Ötvenezer korona a jegyzés.

A Szigligeti színház tagjait Erdélyi Miklós igazgató tegnap d. u. 4 órára társulati gyűlésre hívta egybe, hogy megbeszéljék azokat a módokat, amelyek mellett a tagoknak a VI. hadikölcsön jegyzésében való részvételüket a hazafias kötelességek megfelelő mértékben biztosítsák. A gyűlésen megjelentek a társulat osztrák valamennyi tagján kívül Juricskay Barna pénzügyi tanácsos, Szőke Sándor, Szemere Miklós, Pásztor Ferenc, a helybeli bankok megbíróival közül.

Erdélyi Miklós felkérte Juricskay Barnát, hogy adja elő tervzetét, amely szerint tagjai nemcsak saját jegyzésükkel, de a legszelvényesebb mederben megindítandó propaganda által mozdítsák elő a VI. hadikölcsön sikerét. Juricskay Barna lelkesítő szavai után a társulat minden tagja örömmel vállalkozott a neki szánt feladatra.

Pásztor Ferenc pénzügyi oldalról világitotta meg a hadikölcsönjegyzés előnyeit. Ezután a társulat egy tagja azt az indítványt tette, a Szigligeti színház minden jelenlévő tagja, aki még eddig nem jegyzett a VI. hadikölcsönt, az alkalommal jegyezzen. Megindult a jegyzés azonnal, amely csaknem 50.000 koronát eredményezett! De cára annak, hogy épen színészeink jövendőmei egyáltalán nem emelkedtek a népszerű megéhitési viszonyokkal arányban — fel emelő példája ez a hazafias kötelességek teljesítésének, mely derék művészeinknek mindig becsületére fog válni. A jegyzési összegek legnagyobb része 1000 és 500 koronás.

Még a legkisebb fizetésű tagok is jegyeztek, ki ki még a tehetségét is felülmúló hazafias érzés szerint.

A jegyzések összege kétszeresen múlja felül azt az összeget, amelyet a kolozsvári színházhoz — amely pedig jóval több tagot számlál — jegyzett. Az egyes jegyzések a következők:

Sz. Zsigmond Anna 20.000, Szabany Margit 10.000 Kassia Eszter 2000, Habár Lórá, Aranyossy Aranka, Kiss Ilonka, Zsoldos Andor, Szigeti Jenő, Bihari Béla, Várdi Aladár, Bekési Lajos, Kovács Miksa 1000—1000 korona, Bihariné, Magyoróssy Dalma, J. Dardi Aranka, A. Utassy Ida, Utassy Gizli, Boros Margit, Kovács Miksa, Magyessy Mátyas, Molnár Rezső 500—500 korona. Megjegyzendő hogy a fel nem sorolt tagok már szintén kivették részüket a VI. hadikölcsön jegyzésből. Alaposra mérnyünk van arra, hogy a színház június 5-iki hadikölcsön napja fényesen fog sikerülni.

A Leszámitoló és Jelzőlogbank pénztáránál eszközölt VI. hadikölcsönjegyzések: Saját jegyzés 200000, Nagyváradi város, gróf Stubenberg József 100—100000, Schreier Zsigmond 50000, Lakatos Amália 30000, Nadányi Jánosné 25000, Gáll József, ifj. Ullmann Izidor 20—20000, Ort. Izs. polgári iskola 18850, Ort. Izs. hitközség, Siodoray Tamás, Fekete József, Szebekörös társulat, Arany Albert, Baras Jenő, Pásztor István, Vécsei Pál 10—10000, Welsz Etza 6400, Rosenber Ignác 6000, Fröhlich József, Fröhlich Józsefné, Schvartz és Ullmann, Nadányi Pál, Moskovits Miksa vezérigazgató, Ullmann Hanna, Ullmann Stella, Balogh Mihály Welsz József 5—5000, Weiberg Jenő, Weinberger Sándor 2700—2700, Galtmann Sándor, Welsz Ignác, özv. Farkas László, Blau Samuel, Halás Jenő 2—2000, Hajdu Lajosné, Reiner Anna, Markely Etelka, Klein Salomon, Grünfeld Bernát, Rádai Ferenc, Schvartz Izidor, Ullmann Szidónia, Ullmann Rózsika 1000—1000 korona és ezeken kívül számos 1000 koronán alóli jegyzés.

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztárnál a VI. hadikölcsönből a következő jegyzéseket eszközölték:

Nagyváradi város 100.000, R. 30000, László Jenő 20000, Lőrinc Lajos és Társa részjegyzés, Baró Szepessy Sándor József 15—15000, Vansa Juszlin, Steiner Viktor 10—10000, Gyémánt Mihály 8000, Gyémánt Mihályné, O. Földes Béla, Hartmann Sándor 5—5000, Gerő és Spitzer 4000, Róth Henrik 3500, Molnár Henrik 3000, Márton Menyhárt 2600, dr. Halász Márton 1000, Gelberg Manó 2000, Birfai József, Papp Simon 1—1000, az intézet saját jegyzése 30000 korona.

A Szigligeti Társaság felolvasó ülése.

Püsköd másodnapján előkelő közönség jelenlétében tartotta meg felolvasó ülést a Szigligeti Társaság.

A felolvasó ülést különösen érdekessé tette az a körülmény, hogy a Társaság legutóbb kiadott három verskötete nyart bemutatását.

Sas Eds nagyhatalú megnyitó beszédjében mesél szavakkal emlékezett meg a magyar irodalom legutóbbi veszteségéről. Tömörkényi Istvánról.

Dutka Ákos legutóbb megjelent költeményeiből olvasott fel néhányat; a verseket a közönség nagy tisztséggel fogadta.

Kovács Márta, a Szigligeti színház művésznője néhány dalt adott elő, csangó, kitűnő szopránja frappáns hatást ért el. Zougorán Waldmann Erzsike kísérelte művészséggel.

Az ünnepségnek kimagasló pontja volt

Bihari Ákos szavaiat; Sas Eds: A fehér város című hatalmas költeményét szavaltta el assal a mindenkit magával ragadó interpretáló művészi tehetséggel, mely Bihari Ákost az ország első szaváló művészevé teszi. A költemény minden szépségét tökéletesen érvényre juttatta. A közönség percenkig tapsolta úgy Sas Edst, a postát, mint Biharit, a ki legszebb szavaltati sikerei egyikét aratta.

Befejezte a felolvasó ülést Kassia Eszter, a ki Nadányi Zoltánnak egyik legsikerültebb verseit adta elő, nagy hatás mellett.

A költő hagyatéka.

A Szigligeti-Társaság öröksége.

Dr. Fekete Ferenc a hősi balált halt fiatal nagyváradi poeta, mielőtt a „nagy-utra” elindult volna megírta a végrendeletét.

A végrendelet tartalma és hangja egészen Bohémia kedves világába valója a fűrgő kés, mely a pajzán sorokat papírra vetette, talán maga sem hitte, hogy a vidám hagyatéka fölött komoly hivatatos férfiak fognak nem is olyan soká tanakodni.

Ha csak lehetséges: hozzanak haza s itthon tsmassenek el elgány muszáival; az állomásánál huzza el a elgány szat a nótát:

„Sirassatok ha meghalok,
Bánatos csalogány dalok!”

A temetőben pedig:

„Csendesesen, csak csendesen!”

A könyvtárat a Szigligeti-Társaság adja oda jutalmul annak a 30 évnél fiatalabb nagyváradi postának, aki a legszebb háborus verset írja.

A briliáns gyűrdmöt, amelynek a köve olyan fényesen csillog A. urleánynek hagyom örökemlékképpé; a hideg kő néma csillogása hadd jutassa eszébe valahányszor rája tekint, az én melegem érző fíradt szememet, amelyben gyakran csillogott egy két csepp könny — érte...

Azután az órákait, a egyéb ingóságait ajándékozta si rokoni és barátai között; a férfi szobabutorzatát J. urleánynek ajándékozta hozományul.

S itt vált a végrendelet vitássá. A Szigligeti-Társaság ugyancs kiküldötte könyvtárosát, hogy vegye át a hagyatékat.

A könyvtáros azonban megtagadta az átvételt, mert a könyvtár tartozékát képző könyvszekrényt J. urleány már birtokába vette, azt állítván, hogy az az ő hozományát képezi, mint a férfi szoba butorzata.

A Szigligeti Társaság legközelebbi választmányja majd határoz az érdekes hagyatékok elfogadása vagy el nem fogadása tárgyában, addig pedig a 30 évesnél fiatalabb nagyváradi posták irhatják a szép háborus verseket.

Megérdemli a dolog a fáradságot, mert a szép könyvtár a hatalmas könyvszekrényvel együtt pár ezer korona értékét képviseli.

* Elsőrandú hántott vargafa erdei métere husz korona a Szent-eleni erdőben (Püsköfűrdő felett) átvéve. Faulványok Mertz János borkereskedésében, vagy a megbízott nál az erdőben.

Dr Wimmer József Julián 1865—1917.

Lesáruit egy koporó és vele egy áldásos élt. Hosszúnak nem mondható, de amíg lobogott az élet fátyla, másokért égett. Dr Wimmer Julián az irgalmasság cselekedeteinek szentelte életét. Gyakorolta az irgalmasság cselekedeteinek mindkét csoportját, úgy a testi, mint a lelki irgalmasság erényeit. Mint orvos legjobb tudásával iparkodott segíteni a testileg szenvedőkön, mint végtelen türelmes és azelidőlkü szerzetos és tárcadalmi ember pedig mindenkinek lelkiüetére a legjobb benyomást gyakorolta, aki vele érintkezett. Sok vigasztalást nyújtott életében másoknak, legyen része az öröktartó örökben holta után ő neki magának!

Nagyvárad közéletének esendően munkálkodó férfiai sorából dőlt ki egy kiváló munkás a bizonyára sokan lesznek, akik észre fogják venni az egyszerű, de nemzedékű férfiak hiányát. Nem is lehet ez másképp 24 évi nagyváradai áldásos működés után. Sőt talán úgy fog tűnni, hogy Wimmer Julián dr váratlanul hunyt el. Lehet, mert nem látszott rajta, hogy beteg a nem látszott, mert nem mutatja, amikor nem jól érözte magát. Ebben is nagytürelmü ember volt. Pedig egészsége hanyatlása évek óta tartott. Amióta a háboru miatt nem mehetett nyaranta tengerre, hogy egy-egy évhez fáradalmait kipihenje. Ehhez még többszöri betegeskedése, a téleak szokott bajai járultak. Végre is a lappangó kór megörölte a folytonos munkában tartott szervezetet.

Wimmer J. Julián több mint 20 évet töltött Nagyváradon a mint kiváló orvost sokan kérészték, s mindentütt szerették. Házi orvosa volt Schlauch Lőrinc bíbornoknak és Szmracsányi Pál püspöknek. Az elhunyt főorvos visszavonult életét folytatott, egyedül betegeknek élt és a rendház ügyeit intézte, de ahol a társaságban megjelent, mindentütt a legnagyobb szívesseggel fogadták, szereték benne a melegszívü emberbarátot s a mindenkor segitüni kész orvost.

Már régebben gyöngékedett, de a végzet nem szjtette senki csak ő a azért körtette magához a rend tartományfőnökét, hogy átadja a rendnek rábizott vagyonát.

A rend nagy halottjának temelése tegnap délelőtt fél 8 kor volt az irgalmasrend templomában. Itt nyugodott a halott díszes ravatalon, remekművü bárony menyessé alatt díszes érekororsóba, gyertyák és kandelaberek között. A ravatal körül szebbnél szebb kossoruk voltak elhelyezve. A be szentelés után lezárták a koporsót s átvitték az olasz plebánia templomba, ahol újólag ravatalra helyezték. A temetési szertartást Imrik S. Zoltán o. kanonok végezte. Utána ünnepélyes gyászmise volt. A mise végzeté vel a koporsót a barokk stílusú üveges kocsiira helyezték a nagy közönségtől kísérv az olasz temetőbe kísérték, ahol a rend sírhelyén helyezték végső nyugalomra az elhunytat.

A temetésen megjelentek:

Dr Radu Demeter gör. kath. püspök, Gróc Béla nagyprépost, Spett Gyula pápi prefátus, dr Vuicsics Gyula kanonok, dr Bozóky Alajos udv. tan. ny. jogakad. igazgató, Lukács Géza tábornok, Rimler Károly polgármester, Lukács Ödön főjegyző, Németh István kir. tan., pénzügyigazgató, Imrik S. Zoltán, Mayer Antal tb. kanonok, Singlár Gyula

forg. főnök, Silhreiner Adolf ny. h. forgalmi főnök, Halász Gyula, dr Lestyán Endre plebánosok, dr Molnár Imre ny. jogtanár, Miskolczy Barna, Szmekta L. Ödön igazgatóval a premontrai rend tagjai, Ember Géza táblabíró, Padala Pál kir. adótárnok, Serly Viktor, Stark Gyula, Mellau István, Horváth Árpád, Szabó Ferenc, Komlóssy József, dr Matolay Károly, Darvassy Lajos, dr Imrik Gusztáv, dr Mayer László, Gerő Armin, Gyepes Imre, dr Nagy Ignác, dr Thury László, dr Julier Vilmos, Nagy Márton fözsolgabíró, dr Major László, dr Kassay Kálmán, dr Barta János, dr Berkovits René, dr Móricz Ernő, dr Révész Vilmos, Andrányi Gusztáv, Kovács Jenő, Láng József, Bosnyák Gergely, Székely Sándor, Maros Gábor, Reismann Márton, Szöke Endre, Vass János fővám-szedő, Zlinszky Béla, dr Popovits Miklós, Cserey Dezső, Stettner András, Fleischacker Gyula, Gerlán János, a pozsonyi: Mura Fülöp; a pécsi: dr Schik Jácint; az egri: Steszél Sándor; a váci: Zöldesi Balázs; a temesvári: Kókay Ferenc; a szatmári: Silhanyi János; a szakolczai: Czuczor Vincze. A rendfőnök, Thuróczy Kornél, kir. tan. gyöngékedése miatt nem jelenhetett meg és a budapesti rendház képviselével Vojacek Nándor rendi szigorló orvost bízta meg.

A nagyváradai rendház tagjai mindazoknak, akik szeretett rendtársuknak és főnöküknek temetésén megjelentek kegyesek voltak és ezáltal bánatukat némileg enyhíteni sziveskedtek, ezuton nyilvánították legáltalább köszönetüket.

A rendházi nagydíszü temetést Valszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata elismorására méltó figyelemmel és nagy pontosseggal rendezte.

A Népnevelési Egyesület vagyona

A Biharvörmegeyi Népnevelési Egyesületben a hó 28 án volt a számvizsgálat. Jelen voltak: Keszthelyi Zoltán, bírói társági elnök, Páry Gyula és Stark Gyula számvizsgálók, Rsa Mihály ütkár és Számborovszky Rószó pénztáros.

Ezen egyesület 32 évi fennállása óta mindig a kultura ideális szolgáltatásában állott s főleg az utóbbi 10 év alatt annyira fejlődött, hogy ma negyvenezer korona értékü vagyonnal bír, melyet az egyesület főleg Vasady Lajos ügyvivő elnöknek köszönhet, aki a legnagyobb agilitással szolgálja annak érdekeit.

A világh boru okonta helyzetre is nagy figyelemmel van a Népnevelési Egyesület. A megyei latona tanítók és családjaik javára gyűjtés indított, mely eddig 8 ezer korona, ehhez 1500 koronát az egyesület adott. A karácsonyi ünnepek alkalmából 4 ezer koronát osztott szét a megyei heretéri tanítók családjai között. Az 5 hadikölesóna 11500 koronát jegyzett, a most folyamatban levő hadikölesóra pedig 2500 koronát, így eddigi jegyzése 14 ezer korona.

Keszthelyi Zoltán elnök a számvizsgálók közreműködésével beható vizsgálatot tartott.

Megállapították, hogy az egyesületnek 39504 korona 56 fillér vagyona van. Tagjaik: alapítók 200 K egyszeresmindenkori befizetéssel, a rendes tagok évenként 4 K 50 fillért fizetnek, a pártolók 2 koronát.

As egyesület havonként kétszer megjelenő társadalmi és tanügyi lapot ad ki „Népnevelési Közöny“ címmel.

As egyesületnek 5263 K 44 fillér bevétele volt. A „Népnevelési Közöny“ 1916. évi előállítás és szerkesztése 2584 K 14 fillérbe került, melyből az előfizetőköl és hirdetőköltől 982 K 80 f. visszatért.

As egyesület volt elnökei iránti halálból sok nevelt alpoltványokkal örököltette meg. Ezért van az egyesületben Besőhy-, Szunyogh- és Miskolczy-alapítvány, az ügyvivő elnök 10 éves jubileuma alkalmából pedig a Vasady alap létesült.

A hosszeesen tartott számvizsgálat befejeztével Keszthelyi Zoltán elnök kijelentette, hogy mindent rendben találtak s ezért a pénztár pontos vesztéséért teljes elismor-

rését nyilvánítja az egyesület pénztárnokának.

Solymosi Márton műkiállítás.

Pünkösd vasárnapján nyit meg a Rákóczi uton Solymosi Márton ismert jónévvü műkereskedő képezalonja. Solymosi most is, mint a multban valahányszor, ellátogatott Nagyváradra, ismert nevé s köztük sok kiváló magyar festőművész érdemes alkotásából válogatta össze kiállítás anyagát.

Szerencsére nem látjuk nyomát sem ezen a kiállításn a háborus gics művészetnek, ellenben sok derék és komoly magyar piktornak a java munkáján akad meg a szemünk. Így Nyilassy Sándor, az öserejü ssegédi festőművész egész képsorozata, Neogrady Antal kiforrott aquarell képei, Vastagh Géza két pompás oroszlán feje, Pörge Gergely élsthü vásáros képei, Herrer Cászár állattanulmányai, Udvary Géza biedermeier genrs képe, Csók István két régabbi esendélete érdemesek a műértők és művásárlók figyelmére.

Általában szerencsésen távol maradtak erről a kiállításról a szélesögees irányok tulzott moderneskedéssel klabáló képei, ellenben van egy pár igen komoly művészettel megfentett értékes kép is, általában pedig sok érdemes és a polgári műizlést kielégítő művészi képet találhat itt a képvásárló.

A kiállítás megtekintésére a belépő díj 60 fillér.

Igy begyűlt összeget Solymosi Márton a 4-es honvédek özvegyei és árvái javára ajánlotta fel.

„HIREK“

* **Kongregációk tagavató ünnepe.** Testvéri szép ünnepe volt hétfőn, pünkösd másodnapján az Urnök és Urleányok kongregációjának. Együtt tartották tagavatási ünnepélyüket, melyen a tagfölvétel szertartását dr Lestyán Endre plebános végezte. Magasröptü beszédben vázolta a Mária Kongregáció célját, a lélek megemelését és az apostolkodást. Buzdította a Kongreganistákat, hogy az apostoli működésben mindig több munkát, több tevékenységet kell kifejtteni. Orvendates jele a hitélet fejlődésének, hogy az Urnök Kongregációja ismét 9 és az Urleányok Kongregációja 3 taggal gyarapodott. Dölután a kongreganisták barátságos összejövetellel fejezték be ünnepélyüket, amelyen mindkét Kongregáció beszámolt eddigi működéséről, s a fuhér virágos asztalok mellett ápolták a testvéri szeretetet.

* **A prem. fögimnázium évzáró ünnepélye.** A prem. fögimnázium pünkösd hétfőjén tartotta évzáró ünnepélyét. Délelőtt 9 órakor ünnepies hálaadó istentisztelet volt a prem. rend templomában. Ezt követőleg a Kath. Kör Szent-László-téremben tartották meg az évzáró ünnepélyt, amelyen Szmekta L. Ödön fögimnáziumi igazgató intézett meglehangu és költői lendületü beszédet a nyári pihenőre távozó tanulójúsgához.

*** A városi havidíjak mozgalma.** Megírtuk annak idején, hogy a miniszterium leiratoit intézetti a városokhoz, hogy a városi havidíjaknak kiutalt háborússegélyt, havi 37 korona 50 fillért, nem hagyja jóvá. Ezzel a csekély díjazásu havidíjak minden támogatásától estek csak azért, mert a miniszter „havidíjas” elnevezést nem ismer, csupán díjakot és kezelőt. A havidíjak most mozgalmat indítottak és beadványt intéztek a városokhoz, hogy ő nekik mindegy akárhogy is nevezik őket, csak a háborús segélyt utalják ki ismét rájuk, kérik, hogy a város minősítse át állásukat irnokai állásra, amely kérelem annál is inkább indokolt, mivel a havidíjakok egytől-egyig régi alkalmazottai a törvényhatóságok. A havidíjak a törvényhatósági bizottsági tagok között is mozgalmat indítottak, hogy kérelmüket a legközelebbi közgyűlésen pártfogolják.

*** Te Deum a jogakadémián.** A nagyvárad kir. kath. jogakadémiáján a tennév-szó „Te Deum” öt f. évi május hó 31 én d. e. 10 órakor tartja a prezontrei rend templomában.

*** Lipót-rend.** A hivatalos lap közli, hogy a király ns. Erlach Jenő 101. gyalogezredbeli alezredest az ellenséggel szembeni vitéz és eredményes magatartása elismerésül a Lipót-rend hadiékítményes lovagkeresztjével tüntette ki.

*** Erdélyi Miklós a sebesült katonáért.** A Szegligeti ezredhez átdozatközs igazgatója, Erdélyi Miklós május hónapban sem feledkezett meg a város kórházában ápolás alatt levő katonák átrakoztatásáról. Három ízben osztott ki jegyet a beteg katonák között, egyszerre mintegy száznak: operált és drámai előadásra egyaránt. Az igazgató nemcsak emberbaráti cselekedésének méltó jutalma az a hála, ami száz meg száz katonának szívéből felé száll.

*** Leánya után a halálba.** Eleste virágában halt meg porosalmai Porosalmy Simon mérnök bájos leánya, Gizella, akit mint menyasszonyt a napokban ragadtott el szerettei köréről a halál. A csapás óta edes anyja nem tért magához, súlyosan beteg lett s tegnap a halál felvitte szeretteitje után. Hatvanegy éves korában halt meg, férje, gyermekei és testvérei gyászolják elhunytát. Temetése csütörtökön délután 3 órakor less Lakatos utca 19. szám alól.

*** Előléptetések a lovasságnál.** A hivatalos lap közli, hogy a király százdossá léptette elő Gerő Sándor főhadnagyot a 7. huszárezredben. Hadnagyok lettek: erdődi gróf Palffy Sándor 7. huszárezredbeli és Ritter Walter 1. huszárezredbeli zászlósok. Főhadnagyká léptek elő a tartalékban: Hunbár Aladár 7. huszárezredbeli, Schewcsik Róbert 1. huszárezredbeli, tiszaujhelyi Ujhelyi Kornél 7. huszárezredbeli és bernátfalvai és sztrippai Bernath Zsigmond 7. huszárezredbeli tart. hadnagyok.

*** A Biharvármegyei Népvédelési Egyesület választmányi ülése.** A „Biharvármegyei Népvédelési Egyesület” választmányának tagjai a vármegyei ház kistermében f. hó május 31 én — csütörtök — délután 5 órakor tartandó gyűlésre tisztelattal meghívom.

Tárgy: 1. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1916 évi számadásokra vonatkozólag. 2. Költségelirányzat tervezet az 1917-ik évre. 3. Folyó ügyek. Nagyvárad, 1917 május 25. előadás.

*** Balsiker a Félixfürdő uszodájánál.** Vasárnap délután lett volna megnyitása a Félixfürdő új, modern uszodájának, amelyet a nagyvárad Gerster, Megyery és Saunyogh vállalkozó cég készített. A megnyitásra nagy közönség gyűlt össze, azonban néhány percen a vírcsapok megnyitása után kiderült, hogy a vízvezetősre használt betoncsövek a 48 fokos víz gőzének nyomását nem bírják ki és az uszoda az eredeti tervek szerint csak úgy lesz üzemben tartható, ha a mostani betoncsövek vascsövekkel cseréltetnek ki. Az ünnepélyes megnyitásra összesereglett közönség nem is vette igénybe a hideg vízzel némileg megtöltött uszodát.

*** Petroleumkiutas az ipari üzemek részére.** Tudatom mindazokkal, akik annak idején ipari petroleumszükségletüket bejelentették, hogy részükre a június hóra esedékes petroleum kiutas 1917. évi május hó 30 án szerdán délután 3 órakor a közlekedési ügyosztálynál (Városháza II. emelet 23. szám alatt) megkeresendik. A petroleum utalványok kiadása naponta d. u. 3-6 óráig tart. Nagyvárad, 1917 május 29-én. Lukács Odón polgármester helyettes.

*** A gyöngyösi tűzkárosultak javára** a következő újabb adományok érkeztek a város polgármesteréhez: Bognár Sándor és neje 150, Bröder Jenő és neje 50, Freifeld Mór és neje 50, Vinter Károly és neje 100, Schenker Minály 20, Szandocz és városa cég 20, Sántory Endre 10, Biharmegyei tűzfőkapitány r. t. 500 Balogh Árpád vezérigazgató 25, Miklós Ilonka 10, Fáy József Nagyszalonta 50, Bihar megyei Takarékpénztár 100, Hungaria cipőgyár 200, Oláry Gyula 30, dr. Konrad Mária 50, Erdői József hajóhinta tulajdosos 50, Nagyvárad városi vasút r. t. 500, Szűcs Béla villamosmű főgépész 10 korona.

*** Második német tolmácsi állásra** hirdet pályázatot a kir. törvény szerk elnöke. A pályázat határideje a folyó évi június hó 6 ikával jár le. A pályázati folyóiradványok az elnökhöz címezve és nála nyújtandók be. A feltételeket többi kért a kir. törvényszék hirdetési tábláján is kiírtgeztett pályázati hirdetményben olvashatók.

*** Halálozás.** Ozv. Szunyogh Zoltán 6 szül. Juricskay Jolán életének 61 ik évében hossza szenvedés után e hó 28 án Nagyváradban meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz. Az elhunyt nagyasszony halála a Szunyogh és Juricskay családokat heritot a gyászba.

*** Koszorúmegváltás.** Balázs Samuéné dr. Winmer Julian emlékezetére „többek helyett” a gyöngyösi tűzkárosultak javára 20 koronát adományozott, mely összeget rendelkezési helyére juttatunk.

*** Fehér Etelka** ünnepi csokrai színésznélben, összeállításban a főváros neves kétszeteinek műbimekeivel versenyeznek. Színhási csokrait élénkesség, ragyogás, szépség jellemzik, koszorui pedig mély színészükkel s eleven színfoltjaival tüntek ki a szablonos koszoruk közül. Akinek kelésre, színházművésztára van szüksége, az nála rendelhet csokrokat, koszorukat. (Rákóczi ut, Nyíry ház.)

*** A Lízka víz** segít a tavaszi szeplő ellen. Bővebbet a hirdetésben.

*** Kőhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásu szer a Farkas-féle hurut szeletke.** Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tajkonzert is kapható.

x Megbízható hifutó-leányt keres a Szent-László-nyomda részvénytársaság.

*** Megbízható ujságkihordónót keres a Tiszántúl kiadóhivatala, azonnali belépésre.**

*** Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krémét és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Füg-göny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS
kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógymárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi fizlet 14-53.

x Petroleumkiutas MÁJUS dírtosa száma 1 korona 20 fillér. Kapható kizárólag Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** „Korona szappan-per.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mészpor. Ha felkérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagon a törvényesréki vegyszeri tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kor. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13-05.

*** Eladó** Bethlen és Kaszárnya uca sarán egy ialméressel illátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

TAVASZI SZEPLŐT
pár napi használat után eltüntet az arczról a valódi
LISZKA VIZ
Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a
Csillag gyógyszerertárban
Zöldfa-utca.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl
Fey Rezső örökösei
Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Igazságszolgáltatás.

Megszűnt a táblai titkári állás. Pataki Antal nagyvárad királyi törvénytörési bírót a nagyvárad királyi ítélőtáblához tanácsjegyzővé neveztek ki. Ezzel megszűnt a táblai titkári állás, amely Jakab Mihály dr. táblabíróvá való kinevezésével megszűnt meg; ő volt az utolsó titkár, őt is csak Szentkereszthy Zsigmond báró volt elnök hosszas kapacitációjára neveztek ki titkárrá. Az igazságügyminisztérium ugyanis elhatározta, hogy a táblai titkári állásokat nem tölti be egyrészt, mert az adminisztratív elnöki teendők végzésére elegendő egy tanácsjegyző is s nem kell egy VII. fideszi osztályba sorozott bíró. Másrészt a táblai elnöki titkárok állandó táblabíró jelöltek voltak és sok esetben idősebb, érdemes és jogosult bírák elől elhalaszták a táblabíróvágot, habár az is igaz, hogy az elnöki titkárokat mindig a legkiválóbb bírákból választották ki. Ezt a sérelmet orvosolta a minisztérium, mikor a táblai elnöki titkári állásokat megszüntette, legutóljára Nagyváradon.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Heidelbergi diákélet.
Csütörtök: Csárdáskirálynő (dr. Tóth Kálmánné fellépte.)
Péntek: Csárdáskirálynő.
Szombat délután: Mozikarálly.
Szombat este: Igó! diákok.
Vasárnap délután: Gólem.
Vasárnap este: Tatárjárás.

Heidelbergi diákélet. Marton Miksa kedves és teledhetetlenül romantikus rajzolója, a Heidelbergi diákélet kerüli színe ma este a Színházban. A fiatal herceg bájos szerepét Tompa Béla játssza. Katicát pedig Polgár Mariaka. Igen jó szerepe Sik Rózának dr. Jüttner és elkötelezett alakításnak ígérkerik Lütz komor nyik szerepe, amelyet Szeged Jenő fog játszani.

Dr. Tóth Kálmánné fellépte. E hét két napján, csütörtökön és pénteken megismétlődik a Színházban az az érdekes esemény, amely csak nemrég oly rokonszeves visszhangra talált a közönség körében. Dr. Tóth Kálmánné uraszonny fel léptéről van szó. A most nagyvárad ura a Csárdáskirálynő címszerepében lép fel újabb két estén, még pedig hivatalos művésznőként is ritka alkalmomból: a közönség közli váratlanra. Ez aztán azt is garantálja, hogy csütörtökön és pénteken este szívesen házak előtt fog színtekérülai a Csárdáskirálynő.

APOLLÓ mozgó- színház	Szerda
	A jász leány apocstörténet 4 felvonásban.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

VIGADÓ mozgó- színház	Szerda
	A bosszu órája dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

URANIA mozgó- színház	Szerda
	Az itólet napja dráma 5 felv.
	Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

KÖZGAZDASÁG

A kiskereskedők részvénytársaságának megalakítása.

A háború következtében a kereskedő osztályból legtöbbször a kiskereskedők szenvedtek s különösen Nagyváradon, ahol a közlekedési ügyosztály elárúsítása körébe vontak mindazon elhárítást, amellyel azelőtt a kiskereskedők foglalkoztak. A kiskereskedők már küldöttségileg is eljárak a Közelítkezési Hivatal elnökénél, aki leiratban utasította is a városi tanácsot, hogy az általa beszerzett árucikkek elárúsításánál a kiskereskedőket vegye igénybe, azonban a város a Közelítkezési Hivatal leiratában foglaltaknak mindezekig nem tett selet. A kiskereskedők ilyen körülmények között minden árutőzlet nélkül maradván, részvény társaságot alapítottak abból a célól, hogy ez a kiskereskedők részére szükségeltető árukat nagyban vétellel szerezzék be és elárúsítás céljából a kiskereskedők között ossza szét.

A részvénytársaság vasárnap délután 3 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését. A közgyűlés, amelyen Waisz Mór elnököt kimondotta 200.000 korona alapítókéval a „Nagyvárad és Bihar megyei kiskereskedők árubeszerző részvénytársasága” megalakítását. Az igazgatóság tagjaival: Friedländer Ernő, Grósz Isidor, Ifj. Klein Samuel, Markovits Hermann, Schwarz Farkas, Vargha László, a felügyelőbizottság tagjaival: Kats Márton, Mózes Aron, Oppenheim Mór, Torjai Károly, Ullmann Abraham, irj. Vargha László és Wieder Lajos választattak meg. Az igazgatóság a közgyűlést követő ülésen az igazgatóság elnökévé Friedländer Ernőt, alelnökökül Waisz Mór és Vargha Lászlót, ügyészt dr. Fried Jánost választotta meg. Az igazgatóságunk sikerült a vállalat vezérigazgatójává Markovits Hermann nagyvárad kereskedőt megnyernie, akinek eddigi kiváló kereskedelmi tevékenysége már előre is biztosítja a vállalat sikeres működését.

NYILTTÉR

Parfumerie „SAVOLY” illatszertár.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy 16 év óta fennálló illatszertáramat 1917. június 1-től kezdve ugyancsak a Bazár-épületben Rákóczi-uti oldalra Huzella cég mellett (volt Paróczay férfinaszabó üzlet) helyeztem át.

További b. pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

Berger Sándor,
Parfumerie Savoly
illatszertár.

Főszerkesztő: **DR. KRÜGER ALADÁR** Felelős szerkesztő: **DR. PAPP KÁROLY**

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—20
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1:50
Borospalack csiszolt üvegből	1:50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1:—
Teáscsésze színes finom porcellán	1:80
Porcellán vizeskancsó diszitással	2:50
Kávésbögre emlék felirással	—70
Fali sőtartó majolika fedéllel	2:50
Majolika vizeskancsó színezéssel	8:—
Teáskészlet aranyozással	10:—
Kávékészlet aranyozással	10:—
Feketékészlet aranyozással	10:—
Mosdókészlet felszerelve	12:—
Ebédőkészlet aranyozással	40:—
Vizeskészlet színes aranyozással	4:—
Boroskészlet színes aranyozással	4:—
Söröskészlet színes aranyozással	4:—
Tészta készlet finom majolika	5:—
Befőtteskészlet 6 személyre	4:—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaiüveg. Porcellánárak.

Répkerepezés művészies

kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Kőműves, ács, cserepező,

valamint mindenféle építkezési munkálatokat a legolcsóbb áron elvállalok úgy vidéken, mint helyben.

Tisztelettel

Simándi István

kép. kőműves és ácsmester

Uri-utca 55. szám.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak **JENEI M. CÉGNÉL** szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10—13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítanak.

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.
Telephon 92. sz.

Szélből, hidegtől
kifujt

vörös arcra és kézre
továbbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

Alabástrom
pipere szappan.

Legtisztább, legfinomabb növényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanollinnal van tulzsírosítva, a miért is az arcot nem marja, nem csipi, hanem az arcot üdévé, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerék kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárban.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox-étebox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25, 26-28, 29-31, 32-35,

4-—, 4-10, 4-40, 4-90,

36-37, 38-40, 41-43, 44-46,

5-—, 5-50, 6-—, 6-10.

Lábujjszij oldalszegés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Élelmezési ajánlat!

ASZÓDI MIHÁLY

nagykereskedő,

Kossuth-u. Sas-palota. Telefon 635.

Összes gyümölcskenyervek, téli szalámi, szardíniák, finom valódi méz, az csezes csemege és gyógyberok, finom likör, konyak és pálinka, ósorszesz, megjoró, mazsola és feltört dió, cukorka, cec koláde és tea, málnaszörp, citrusszörp, ugy nagyban és kicsinyben beszerezhető. Mielőtt vásárolna, sziveskedjen mindebből dusan felszerelt áruaktáromat felkeresni:

ASZÓDI MIHÁLY

kávét, csokoládé és cukorka nagykereskedő. Nagyvárad, Kossuth-utca Sas passage.

Szöllőbirtokosok figyelmébe

Raftia

és egyéb kötő fonalak kaphatók

Helfy József utóda

szák és gazdasági cikkek nagykereskedésében

Nagyvárad, Kossuth-u. 7.

(A Neolog iaz. templom átellenében.)

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és diszmű bádogos, vízvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű tűzőszalon

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kézzel tűzőkben egyenest tartók, melltartók és haakötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szígligetű színház művészainak egyedüli szállítója.
:: Telefon : 11-53. ::